

Informatienota voor de raad

Datum 10 april 2019

Onderwerp	Beantwoording artikel 45 vragen Onderzoek SER en arbeid HCA en onderwijs
Versienummer	V1.1

Portefeuillehouder R.E. de Heer

Informant N. van Oostveen, D. de Vries
Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling / OW
Telefoon 06-29 20 93 04/ 038 498 3373
Email N.van.Oostveen@zwolle, D.de.Vries@zwolle.nl
Bijlagen 1. Artikel 45 vragen Groenlinks d.d. 26 maart 2019

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. de antwoorden op de artikel 45 vragen van de fractie van Groenlinks over het onderzoek van de SER, de human capital agenda en de positie mbo-studenten hierin.

Datum 10 april 2019

[Toelichting op het voorstel](#)

Inleiding

De fractie van Groenlinks heeft vragen gesteld naar aanleiding van het SER rapport “Ser Overijssel Vakmensen Gezocht Nu en Straks”. In deze informatienota informeren wij u over onze antwoorden op de schriftelijke vragen.

Kernboodschap

Vragen van Groenlinks van 26 maart 2019

Arbeidsmarkt/arbeidsgelegenheid inclusief HCA

1 Wat is uw reactie op de resultaten van dit onderzoek?

Het rapport steunt ons in de ingeslagen weg. Het ondersteunt het belang om in te zetten op ons menselijk kapitaal en een leven lang te ontwikkelen. Dit is ook de kern van de Human Capital agenda die het afgelopen jaar in de regio Zwolle ontwikkeld is. Deze wordt nu via sectorale/subregionale aanpak uitgevoerd gesteund door investeringsmogelijkheden via het Ontwikkelfonds Regio Zwolle en een communicatiecampagne (upgradejezelfregiozwolle.nl)

2 Heeft u in beeld hoe de werkgelegenheidssituatie voor MBO-opgeleiden is? Indien ja, hoe ziet de situatie eruit? Indien nee, bent u voornemens een dergelijk onderzoek/analyse uit te gaan voeren?

Ja.

Wij hebben een beeld van de werkgelegenheid in de Regio Zwolle. De werkgelegenheid in met name de uitzendsector (waaronder techniek, transport/logistiek), zorg & welzijn en bouw is groeiend en groot. Ook in de kleinere sector ICT groeit de werkgelegenheid. Van alle vacatures in de Regio Zwolle is bijna de helft op niveau ‘basisvakmanschap’ en 1/3 op niveau ‘middelbaar’ vakmanschap.

De beroepsbevolking in de Regio Zwolle bestaat voor een relatief groot deel uit MBO-geschoolden. Daar staat een groeiende werkgelegenheid tegenover. Een groot deel van die beroepsbevolking is al aan het werk. Helaas is ook sprake van een mismatch op de arbeidsmarkt: Kennis, opleiding en werkervaring van de werkende en werkloze beroepsbevolking komen in veel gevallen niet één-op-één overeen met functie-eisen in sectoren en beroepen met veel openstaande vacatures. Ook vergrijst het personeelsbestand en kiezen jongeren niet altijd voor een opleiding die overeenkomt met de wensen van werkgevers. (Bronnen: Regio in Beeld 2018, Regio Zwolle Monitor 2018).

3 Is de wethouder bereid om aan de hand van dit onderzoek in gesprek te gaan met de Zwolse8, het bedrijfsleven en maatschappelijke partners om te kijken op welke wijze de arbeidsmarktsituatie voor mbo-studenten niveaus 1-2-3 en/of werkenden op niveaus 1-2-3 kan verbeteren?

In de economic board regio Zwolle (EBRZ) als het Regionaal Werkbedrijf (RWB) is de Zwolse in de triple helix vertegenwoordigd. Daar voeren we deze gesprekken al. De human capital agenda is een integrale benadering van onderwijs en arbeidsmarkt en betrokken partijen.

Op dit moment is de arbeidsmarkt goed; er is een grote vraag naar vakmensen. Dit heeft te maken met zowel een sterke vervangingsvraag als een uitbreidingsvraag door de groei van productie en dienstverlening. Dit betekent niet dat iedereen al mee doet.

4 Is er een visie voor om- en/of bijscholing van werkenden met of zonder startkwalificatie, of ter activering van langdurig werkzoekende en statushouders in Zwolle? Indien ja, hoe ziet deze visie eruit? Indien nee, kan de gemeenteraad op termijn zo'n visie verwachten?

Datum 10 april 2019

De Human Capital Agenda Regio Zwolle die recent is vastgesteld en nu ten uitvoer wordt gebracht, is juist gericht op ontwikkeling van onze inwoners op arbeidsmarkt. Het gaat daarbij om de beschikbaarheid, wendbaarheid én inclusiviteit van onze inwoners. De agenda stimuleert om-, her en bijscholing van werkenden en werkzoekenden of schoolverlaters.

5 In het onderzoek wordt gemeld dat regio Zwolle nog geen agenda heeft voor Leven Lang Ontwikkelen. De Zwolse8 heeft een voorzichtige stap gezet. Bent u voornemens deze agenda voor Zwolle op te stellen? Bent u voornemens het bedrijfsleven/mkb ook hierop aan te spreken voor hun werknemers?

De Human capital agenda is nadrukkelijk een gezamenlijke aanpak waaraan alle partners - overheden, bedrijfsleven, onderwijs - zich verbonden hebben en samenwerken. Zo ook de Zwolse 8 en ondernemersorganisaties als VNO-NCW en MKB regio Zwolle. Een leven lang ontwikkelen maakt onderdeel uit van deze agenda. Via sectortafels die getrokken worden door bedrijfsleven en onderwijs worden actie agenda's ontwikkeld waar opleiding & scholing nadrukkelijk onderdeel van uitmaken. Het Ontwikkelfonds Regio Zwolle (in oprichting), maar ook andere financiële voorzieningen van de branches maken investeringen hierin mogelijk. Het ontwikkelfonds is gericht op (co)financiering van her, bij en omscholing van werknemers.

RegioOpleiders is een initiatief van de Zw8lse en de NRTO, branchevereniging van de particuliere opleiders. Zij richten zich op scholingsvraagstukken van (samenwerkende) werkgevers op en legt deze neer bij de aangesloten opleiders.

Onderwijs

1 Wat is uw reactie op dit onderzoek, met name op de adviezen en inhaalactie(s) die het mbo moet ondernemen om beter toekomstgerichte/toekomstbestendige (jonge) arbeidsdeelnemers af te leveren? Zie vraag 1 van de eerste set vragen. Zowel op landelijk als regionaal niveau wordt hier aan gewerkt. Mbo-instellingen krijgen experimenteerruimte om samen met werkgevers nieuwe opleidingen te ontwikkelen. Deze opleidingen bestaan uit een landelijk deel, een regionaal deel en mogelijk een regionaal keuzedeel. In het regionaal deel kunnen instellingen het onderwijs vormgeven met lokale werkgevers. Daarnaast zijn de 4 regionale mbo-instellingen in Zwolle betrokken bij de verschillende sectortafels van de human capital agenda en vormt hybride leren een belangrijk onderdeel van het studieprogramma.

2 Bent u voornemens om naar aanleiding van dit SER onderzoek en hun adviezen samen met scholen te kijken naar hun opleidingsaanbod, regionale samenwerking en de oplevering van HCA voor de meest kwetsbare groepen, mbo-niveaus 1 t/m 3?

Deze gesprekken zijn geïntegreerd in de verschillende sectortafels gekoppeld aan de human capital agenda. Zie ook vraag 5 van de eerste set vragen.

3 Bent u het met GroenLinks eens dat het HCA een duidelijker verdieping, verbreding en toekomstgerichte visie moet aanbieden, specifiek voor eerder genoemde doelgroepen? Indien ja, hoe gaat u deze uitzetten en bericht u het gemeenteraad hierover? Indien nee, wat is hiervoor de reden(en)?

De sectoraanpakken binnen Human Capital Agenda zijn gericht op de werkgelegenheid en ontwikkeling van medewerkers voor werk in de sector of daarbuiten (intersectorale omscholing). De mbo-niveaus 1-3 maken daar onderdeel van uit. Wij delen dat de genoemde groep toekomstgericht onderdeel van de aanpak moet zijn. Elke sectoraanpak zal namelijk gericht moeten zijn op de drie doelstellingen wendbaarheid, beschikbaarheid en inclusiviteit. Dit houdt dus in dat ook de kwetsbare

Datum 10 april 2019

groepen op de arbeidsmarkt in de plannen worden betrokken. Wij zullen u over de ontwikkeling van de sectorenaanpak onder de HCA bij de reguliere begrotingscyclus informeren.

4 Welke methode(n) gaat Zwolle inzetten om het imago van het mbo te versterken?

en

5 Welke methode gaat gemeente Zwolle inzetten om de mbo-onderwijsinstellingen een positiever beeld te laten verwerven in de regio, inclusief toekomstgerichte opleidingen én voor de arbeidsmarkt van de toekomst?

We herkennen ons niet in de vraag van een positiever beeld verwerven. De 4 mbo's in Zwolle staan goed bekend; bij alle genoemde mbo's zie je een instroom tot ver buiten de regio. Er zijn veel relaties tussen het bedrijfsleven en de mbo-instellingen. Er is in de afgelopen jaren ook veel geïnvesteerd in de triple helix, bijvoorbeeld in de Economic Board Regio Zwolle en het Regionaal WerkBedrijf.

Wel zien we, dat de instroom in het mbo komende jaren naar verwachting wat zal dalen. Dit is gedeeltelijk demografisch bepaald en een lagere instroom in het vmbo. Dat laatste heeft te maken met imago.

6 In het onderzoek wordt duidelijk gemeld dat Agro/food een pijler is van de regionale economie maar dat veel opleidingen (binnen deze sector) nog onvoldoende hierop inspelen. Gaat u met betreffende scholen hierover in gesprek?

In het onderzoek van de SER is het Zone.College (voorheen Groene Welle) niet meegenomen. Als gemeente Zwolle werken we samen in triple helix verband in de regio Zwolle, waarbij Agro/fonds een van de thema's is. Aeres Hogeschool Dronten, Aeres MBO Emmeloord en ROC Friese Poort op Urk zijn binnen de regio ook belangrijke opleiders voor deze sector.

Openbaarheid

Deze nota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris